

Hof van beroep Antwerpen, 13 november 2019
Arrest
Kamer C6
correctionele zaken

Arrestnummer
C / 1241/2019

Repertoriumnummer
2019 / 4189

Datum van uitspraak
13 november 2019

Rolnummer
2018/CO/138
K. A.

Notitienummer parket-generaal
2011/PGA/856
2018/VJ11/162

2011/PGA/856 - 2018NJ11/162

Het **OPENBAAR MINISTERIE**
en de **BURGERLUKE PARTIJ:**

FEDERAAL CENTRUM VOOR ANALYSE MIGRATIESTROMEN,
BESCHERMING GRONDRECHTEN EN STRIJD TG MENSENHANDEL,
met maatschappelijke zetel te 1000 BRUSSEL, Koningsstraat 138

vertegenwoordigd door Mr. P. Q., advocaat bij de balie provincie Antwerpen.
(opgeroepen doch thans niet meer Inzake)

...

tegen

1. t/m 3....

4. I. A.
RRN: (...)
geboren te (...) (Bulgarije) op (...)
wonende te (...)
Bulgaar

beklaagde, aanwezig en bijgestaan door Mr. K. D. B. en door Mr. c. C., advocaten bij de balie provincie Antwerpen

5 .t/m7....

1. Ten laste gelegde feiten

De feiten gepleegd tussen 31 december 2004 en 1 juli 2012 de voortdurende en achtereenvolgende uiting zijnde van eenzelfde misdadig opzet, het laatste feit gepleegd zijnde op 30 juni 2012

Als dader of mededader in de zin van artikel 66 van het strafwetboek

A/

Het misdrijf mensenhandel te hebben gepleegd, zijnde de werving, het vervoer, de overbrenging, de huisvesting, de opvang van een persoon, de wisseling of de overdracht van de controle over hem teneinde deze persoon, met name **MINSTENS** de hierna vermelde personen, aan het werk te zetten of te laten aan het werk zetten in omstandigheden die in strijd zijn met de menselijke waardigheid, waarbij hun toestemming van geen belang was, met de omstandigheid dat het misdrijf een daad van deelneming aan de hoofd- of bijkomende bedrijvigheid van een vereniging betrof, ongeacht of de schuldige de hoedanigheid van leidend persoon had of niet.

1 DE ..., DE VIERDE EN ...

Te Herentals en/of bij samenhang elders in het Rijk tussen 1 november 2007 en 9 februari 2011, meermaals, op niet nader bepaalde tijdstippen

A. T. N., geboren op (...) (kaft 1 Algemeen)

2 DE ..., DE VIERDE EN ...

Te Herentals en/of bij samenhang elders in het Rijk tussen 30 september 2010 en 9 februari 2011, meermaals, op niet nader bepaalde tijdstippen

H. E., geboren op (...) (kaft 1 Algemeen)

3 ...

4 DE ..., DE VIERDE EN ... :

Te Herentals en/of bij samenhang elders in het Rijk tussen 6 februari 2011 en 9 februari 2011, meermaals, op niet nader bepaalde tijdstippen

A. A., geboren op (...) (kaft 1 Algemeen)

5.A ...

5.B ...

6 ...

7.A DE ..., DE VIERDE EN ... :

Te Herentals en/of bij samenhang elders in het Rijk tussen 6 februari 2011 en 9 februari 2011, meermaals, op niet nader bepaalde tijdstippen

A. S., geboren op (...) (kaft 1 Algemeen en kaft 3)

7.B ...

8. ...

9.A ..., DE VIERDE EN ...:

Te Herentals en/of bij samenhang elders in het Rijk tussen 31 december 2006 en 9 februari 2011, meermaals, op niet nader bepaalde tijdstippen

H. H., geboren op (...), (kaft 1 Algemeen en kaft 3).

9.B ...

10 ...

11.A DE ..., DE VIERDE EN ...:

Te Herentals en/of bij samenhang elders in het Rijk tussen 31 juli 2007 en 9 februari 2011, meermaals, op niet nader bepaalde tijdstippen

V. V., geboren op (...) (kaft 1 Algemeen en kaft 3)

11.B ...

12 ...

13 ..., DE VIERDE EN ...:

Te Herentals en/of bij samenhang elders in het Rijk tussen 30 september 2010 en 9 februari 2011, meermaals, op niet nader bepaalde tijdstippen

H. E., geboren op (...) (deel 2, kaft 2 Algemeen)

14 DE ..., DE VIERDE EN ... :

Te Herentals en/of bij samenhang elders in het Rijk tussen 1 november 2010 en 9 februari 2011, meermaals, op niet nader bepaalde tijdstippen

15 DE ..., DE VIERDE EN ...:

Te Herentals en/of bij samenhang elders in het Rijk tussen 1 december 2007 en 1 december 2008 en tussen 1 februari 2010 en 9 februari 2011, meermaals, op niet nader bepaalde tijdstippen.

A. T. N., geboren op (...) (deel 2, kaft 2 Algemeen)

16 ...

17 ...

18 ...

19.A DE ..., DE VIERDE EN ...:

Te Herentals en/of bij samenhang elders in het Rijk tussen 31 september 2007 en 9 februari 2011, meermaals, op niet nader bepaalde tijdstippen

M. Y., geboren op (...) (deel 2, kaft 2 Algemeen en kaft 3)

19.B ...

20 DE ..., DE VIERDE EN ... :

Te Herentals en/of bij samenhang elders in het Rijk tussen 30 september 2010 en 9 februari 2011, meermaals, op niet nader bepaalde tijdstippen:

A. M., geboren op (...) (deel 2, kaft 2 Algemeen)

21 DE ..., DE VIERDE EN ...:

Te Herentals en/of bij samenhang elders in het Rijk tussen 30 september 2007 en 9 februari 2011, meermaals, op niet nader bepaalde tijdstippen .

E. M., geboren op (...) (deel 2, kaft 2 Algemeen)

22.A DE ..., DE VIERDE EN ...:

Te Herentals en/of bij samenhang elders in het Rijk tussen 30 april 2009 ,en 9 februari 2011, meermaals, op niet nader bepaalde tijdstippen

N. D., geboren op (...) (deel 2, kaft 2 Algemeen en kaft 3 Algemeen)

22.B ...

23 ...

24 ...

25 ...

26 ...

27 ...

28. ...

29 ...

30.A ...

30.B ...

31 DE ..., DE VIERDE EN ...:

Te Herentals en/of bij samenhang elders in het Rijk tussen 31 december 2010 en 9 februari 2011, meermaals, op niet nader bepaalde tijdstippen

Y. M., geboren op (...) (deel 2, kaft 4 Algemeen)

32 t/m 46.B ...

B/ ...

C/

Bij inbreuk op de artikelen 305 tot en met 310, 413 en 449 van het wetboek van inkomstenbelastingen 1992, met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden, als belastingplichtige die aan de personenbelasting, aan de vennootschapsbelasting of aan de rechtspersonenbelasting is onderworpen aan de administratie der directe belastingen niet of een onjuiste aangifte te hebben gedaan, middels een formulier, overeenkomstig de vormen en binnen de termijnen van het voormelde wetboek omschreven, en overeenkomstig hetzelfde wetboek, de verschuldigde belastingen die met aan de bron werden ingehouden, niet of onjuist te hebben betaald,

I. DE ... EN DE VIERDE:

Bij samenhang te Antwerpen in het gerechtelijk arrondissement Antwerpen afdeling Antwerpen en/of elders in het Rijk tussen 31 december 2004 en 1 Juli 2012, meermaals, op niet nader bepaalde tijdstippen

met name door met betrekking tot de inkomsten uit hoofde van de beroepswerkzaamheden van de eerste inverdenkinggestelde als uitbater van een handelsonderneming (actief in het vangen van kippen in kippenbedrijven), al dan niet uitgeoefend via vennootschappen waarin hij bestuurder in rechte of in feite of aandeelhouder in rechte of in feite was, geen of geen correcte aangifte te hebben gedaan in de personenbelasting met het bedrieglijk opzet de op deze inkomsten verschuldigde belastingen te ontduiken, namelijk door geen of geen correcte belastingaangiften in de personenbelasting in te dienen voor de aanslagjaren 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011 en 2012 en de verschuldigde belastingen niet of niet geheel te betalen, de niet aangegeven inkomsten een totaal belope van minstens 1.423.798,73 EURO (zie PV 2135/12, stuk 1489).

II. DE ... EN DE VIERDE:

Bij samenhang te Antwerpen in het gerechtelijk arrondissement Antwerpen afdeling Antwerpen en/of elders in het Rijk tussen 31 december 2004 en 1 juli 2012, meermaals, op niet nader bepaalde tijdstippen

met name door noch in de personenbelasting, noch in de vennootschapsbelasting aangifte te hebben gedaan voor de aanslagjaren 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011 en 2012 van de belastbare inkomsten met betrekking tot de hierna vermelde bedragen, zijnde de opbrengsten voortvloeiende uit commerciële verrichtingen van de hierna vermelde vennootschappen, opgericht naar het recht van een vreemde buitenlandse staat doch waarvan de voornaamste inrichting en/of zetel van bestuur of beheer in de zin van artikel 2 §1, 5°b) Wetboek inkomstenbelastingen 1992 zich nochtans in het Rijk bevindt, met het bedrieglijk opzet om de hierop verschuldigde belastingen te ontduiken, ten belope van een niet nader bepaald bedrag namelijk de vennootschap naar het recht van BULGARUE, F. A. E., waarvan I. R. M. de effectieve leiding waarnam en die opbrengsten ontving van commerciële verrichtingen uitgevoerd in België.

D/

Bij inbreuk op de artikelen 53, 73 en 73bis, eerste lid van het Wetboek van de Belasting over de Toegevoegde Waarde, met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden, als belastingplichtige niet iedere maand, desgevallend met om de 3 maand, aangifte te hebben gedaan van de al of niet belastbare handelingen die tijdens de vorige maand of drie maanden in de uitoefening van zijn beroepswerkzaamheden zijn verricht, en van alle gegevens die nodig zijn voor het berekenen van de verschuldigde belasting en van de toe te passen aftrek, namelijk door geen aangifte te hebben gedaan voor de aanslagjaren 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011 en 2012 van de belastbare inkomsten met betrekking tot de hierna vermelde bedragen, met het bedrieglijk opzet de hierop verschuldigde BTW te ontduiken,

I. DE ... EN DE VIERDE:

Bij samenhang te Antwerpen in het gerechtelijk arrondissement Antwerpen afdeling Antwerpen en/of elders in het Rijk tussen 31 december 2004 ,en 1 juli 2012, meermaals, op niet nader bepaalde tijdstippen

een bedrag van minstens 1.423.798,73 EURO (zie PV 2135/12, stuk 1489).

II. DE ... EN DE VIERDE:

samenhang te Antwerpen in het gerechtelijk arrondissement Antwerpen afdeling Antwerpen en/of elders in het Rijk tussen 31 december 2004 en 1 juli 2012, meermaals, op niet nader bepaalde tijdstippen

een niet nader bepaald bedrag ten titel van opbrengsten voortvloeiende uit commerciële verrichtingen van de vennootschap opgericht naar het recht van een vreemde buitenlandse staat (BULGARIJE) doch waarvan de voornaamste inrichting en/of zetel van bestuur of beheer in de zin van artikel 2 §1, 5° b) Wetboek inkomstenbelastingen 1992 zich nochtans in het Rijk bevond, F. A. E., waarvan I. R. M. de effectieve leiding waarnam en die opbrengsten ontving van commerciële verrichtingen uitgevoerd in België.

2. Bestreden beslissing

2.1. Er werd hoger beroep ingesteld op:

- 4 januari 2018 door beklagde I. A. opzichtsens alle beschikkingen op strafgebied hem betreffende,
- 8 januari 2018 door het openbaar ministerie tegen beklagde I. A. opzichtsens alle beschikkingen op strafgebied,

2.2. Er werd een verzoekschrift in de zin van art. 204 van het Wetboek van Strafvordering ingediend op de griffie van de rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen, afdeling Turnhout op:

- 4 januari 2018 door beklagde I. A.,
- 8 januari 2018 door het openbaar ministerie t.a.v. beklagde I. A.,

2.3. tegen het vonnis, t.a.v. voornoemde beklagde op tegenspraak gewezen op **20 december 2017**

door de rechtbank van eerste aanleg **Antwerpen, afdeling Turnhout**, TC1 kamer (3 rechters), waarbij t.a.v. voornoemde beklaagde beslist werd als volgt:

Op strafgebied

...

Verbeterd tenlastelegging C.I als volgt :

"... een totaal van een onbekend gebleven bedrag ..." in plaats van "... een totaal belope van minstens 1.423.798. 73,00 EUR..."

Beperkt de incriminatieperiode van tenlasteleggingen C.II en D.II als volgt :

"... tussen 6 december 2006 en 1 juli 2012 ..."

...

Beklaagde I. A.

Spreekt I. A. vrij voor de tenlasteleggingen CI, CII (zoals beperkt), DI. en DII (zoals beperkt). Verklaart de feiten A1, A2, A4, A7.a, A9.a, A11.a , A13, A14, A15, A19.a, A20, A21, A22.a, A31 bewezen in hoofde van beklaagde

Veroordeelt I. A. voor de vermengde feiten van de tenlasteleggingen A1, A2, A4, A7.a, A9.a, A11.a, A13, A14, A15, A19.a, A20, A21, A22.a A31 tot een **hoofdgevangenisstraf van 3 jaar** en tot een geldboete van **2500,00 EUR**, verhoogd met 45 opdecimen en gebracht op **13750,00 EUR**. Boete vervangbaar bij gebreke van betaling binnen de wettelijke termijn dooreen gevangenisstraf van 90 dagen.

Zegt dat de tenuitvoerlegging van het vonnis zal worden uitgesteld gedurende 5 jaren vanaf heden wat betreft deze gevangenisstraf

Rechtdoende op de schriftelijke vordering van het Openbaar Ministerie tot bijzondere verbeurdverklaring

Spreekt overeenkomstig artikel 42,3° en 43bis van het Strafwetboek de bijzondere verbeurdverklaring uit van **203.408,00 euro** per equivalent.

Veroordeelt beklaagde I. A. tot de kosten van de strafvordering en begroot deze in hoofde van beklaagde op 1/7 van **20179,63 EUR**.

Verwijst beklaagde, ingevolge artikel 91,tweede lid, K.B. 28 december 1950, tot betaling van een vergoeding van **51,20 EUR**.

Veroordeelt beklaagde tot het betalen van een bijdrage van 1 maal de som van 25,00 EUR verhoogd

met 70 opdeciemen en gebracht op 1 maal 200,00 EUR ter financiering van het Fonds tot hulp aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden.

...

3. Rechtspleging voor het hof

- a) De zaak werd behandeld op de openbare zitting van 19 september 2019.
Het hof heeft hierbij gehoord:
- het openbaar ministerie in zijn uiteenzetting van de zaak en in zijn vordering.
  - de beklaagde I. A. in zijn middelen van verdediging ontwikkeld door hemzelf en zijn voormelde advocaat.
  - Het hof heeft kennis genomen van de door beklaagde I. A. ter griffie neergelegde conclusie.
- b) Beklaagde, die de Nederlandse taal niet machtig is, werd ter zitting bijgestaan door een tolk Bulgaars, die de wettelijk voorziene eed heeft afgelegd.
- c) De in de processtukken aanwezige conclusie werd regelmatig neergelegd en in het beraad betrokken. Geen enkele procespartij formuleert op dit punt enige kritiek of werpt desbetreffend een bezwaar op.

4. Beoordeling

4.1. Ontvankelijkheid van de rechtsmiddelen - grieven

- a) Het hoger beroep van beklaagde I. A. d.d.4 januari 2018 tegen alle beschikkingen van het bestreden vonnis op strafgebied is ontvankelijk, behoudens bij gebrek aan belang, tegen de vrijspraken met betrekking tot de feiten vermeld onder de tenlasteleggingen CI, CII (zoals beperkt), DI en DII (zoals beperkt).
Bij regelmatig verzoekschrift van 4 januari 2018, tijdig ingediend op de correctionele griffie van de afdeling Turnhout van de rechtbank van eerste aanleg Antwerpen, voert beklaagde gepreciseerde en voldoende nauwkeurige beroepsgrievan aan, namelijk met betrekking tot de schuld aan alle feiten waarvoor hij werd veroordeeld en ondergeschikt verzoekt hij om mildheid met betrekking tot de opgelegde
- b) Het hoger beroep van het openbaar ministerie tegen alle beschikkingen op strafgebied van het bestreden vonnis inzake beklaagde I. A. is ontvankelijk.

Bij regelmatig verzoekschrift van 8 januari 2018, tijdig ingediend op de correctionele griffie van de afdeling Turnhout van de rechtbank van eerste aanleg Antwerpen, voert het openbaar ministerie gepreciseerde en voldoende nauwkeurige beroepsgrievan aan namelijk met betrekking tot de vrijspraak van beklaagde inzake de feiten vermeld onder te

tenlasteleggingen CI, CII (zoals beperkt), DI en DII (zoals beperkt) en met betrekking tot de aan beklagde opgelegde bestraffing.

4.2. Beoordeling ten gronde

4.2.1 Omvang van de beoordeling ten gronde

- a) Het beoordelen van de schuld van beklagde I. A. aan alle hem ten laste gelegde feiten, en desgevallend het bepalen van de straf, beroepsgrievan van beklagde en van het openbaar ministerie, liggen aan de beoordeling van het hof voor.

Ingevolge de devolutieve werking van het hoger beroep in samenhang met de effecten van het vigerend grievenstelsel, is het vonnis op burgerlijk gebied en de veroordeling van beklagde terzake definitief zoals door de eerste rechter beslist. De burgerlijke partij Federaal centrum voor analyse migratiestromen, bescherming grondrechten en strijd tegen mensenhandel werd ten onrechte opgeroepen.

- b) Het hof heeft ambtshalve geen grieven van openbare orde opgeworpen zoals bedoeld in artikel 210, tweede lid, Wetboek van Strafvordering.

4.2.2. Beoordeling ten gronde op strafrechtelijk gebied

4.2.2.1 Voorafgaande beoordeling

Het verval van het hoger beroep van het openbaar ministerie

Beklagde verzoekt het hoger beroep van het openbaar ministerie vervallen te verklaren wegens gebrek aan nauwkeurigheid.

De grieven vervat in het grievenformulier van het openbaar ministerie zijn duidelijk. Het loutere feit dat het openbaar ministerie geen hoger beroep instelde met betrekking tot de vrijspraken inzake de overige beklagden, behoort tot de autonomie van het vervolgingsbeleid van het openbaar ministerie, waarmee het hof zich niet in te laten heeft. De grief strafmaat vermeldt duidelijk dat het openbaar ministerie niet akkoord gaat met de bestraffing inzake de op het grievenformulier vermelde tenlastelegging.

Een grief als bedoeld in artikel 204 wb.SV. is de specifieke aanwijzing door de appellant van een afzonderlijke beschikking van het beroepen vonnis, waarvan hij de hervorming door de appelrechter vraagt.

De grieven zijn nauwkeurig bepaald in de zin van artikel 204 van het wetboek van Strafvordering wanneer met zekerheid de saisine van de appelrechter kan bepaald worden, zoals in casu het geval is.

De overige in beroepsbesluiten desbetreffend aangevoerde argumentatie doet geen afbreuk aan het voormelde.

De misdrijfschrijving

De feiten van tenlastelegging A dienen gelet op de tussengekomen wetswijziging ingevolge

artikel 2 van de wet van 29 april 2013 (B.S.23 juli 2013) te worden geactualiseerd derwijze dat, wat artikel 433 quinquies §1lid 1 van het strafwetboek betreft, de woorden ".. de wisseling of de overdracht van de controle over hem teneinde..." worden vervangen door de woorden "... het nemen of de overdracht van de controle over hem met als doel..."; wat artikel 433 quinquies §1.3° betreft, de woorden "deze persoon aan het werk te zetten of te laten aan het werk zetten in omstandigheden die in strijd zijn met de menselijke waardigheid" worden vervangen door de woorden "het verrichten van werk of het verlenen van diensten, in omstandigheden die in strijd zijn met de menselijke waardigheid"

De feiten vermeld sub A blijven zowel onder de vorige als onder de huidige versie van artikel 433 quinquies §1lid 1 van het strafwetboek strafbaar,

Artikel 2 van het Strafwetboek wordt desbetreffend toegepast, waardoor de vorige versie van toepassing blijft.

Beoordeling van de verjaring

- a) De aan beklaagde ten laste gelegde feiten, die onderling niet gescheiden zijn door een verjaringstermijn, zijn - voor zover bewezen - in zijnen hoofde de voortgezette en opeenvolgende uitvoering van eenzelfde misdadig opzet, zodat de verjaring van de strafvordering voor al deze feiten samen slechts een aanvang neemt op de datum van het laatst gepleegde feit, zijnde 8 februari 2011.
- b) De verjaring van de strafvordering werd nuttig gestuit door het kantschrift van het openbaar ministerie d.d. 8 januari 2016 (stuk 2078 van het strafdossier). De verjaring is niet ingetreden.

Beoordeling van de redelijke termijn

- a) De redelijke termijn neemt een aanvang op het moment waarop de beklaagde op officiële, maar daarom niet formele wijze, kennis krijgt van een tegen hem gerichte strafvervolging of opsporing, hetzij dus vanaf het moment waarop hij onder de dreiging van een strafvervolging leeft. Het respect voor de redelijke termijn moet verder worden beoordeeld met inachtneming van de volgende criteria: de aard en de complexiteit van de zaak, de houding van de beklaagde, de houding van de met het onderzoek, de opsporing, de vervolging en de berechting belaste instanties en het belang van de zaak voor de beklaagde. De beoordeling gebeurt, in de regel, naar de loop van het ganse proces.

Beklaagde I. A. kreeg op 20 november 2012 kennis van een tegen hem gerichte strafvervolging of opsporing. Het onderzoek verliep normaal gelet op de complexiteit van de zaak en het internationale karakter. De laatste beschikking tot mededeling werd op 18 december 2015 overgemaakt door de onderzoeksrechter aan het openbaar Ministerie. Op 18 oktober 2016 werd de eindvordering opgemaakt. De beschikking van de raadkamer tot verwijzing van de zaak naar de correctionele rechtbank werd op 17 januari 2017 opgenomen.

De zaak werd ingeleid op 10 mei 2017 en na enkele uitstellen op 8 november 2017 in beraad genomen. Er werd een vonnis uitgesproken op 20 december 2017. Vervolgens werd de zaak na hoger beroep ingeleid op 21 juni 2018. De zaak werd vervolgens ambtshalve uitgesteld op 14 februari 2019 naar de zitting van 19 september 2019, datum waarop de zaak in beraad werd genomen. Er zal een arrest worden uitgesproken op 13 november 2019.

Gelet op het voormelde staat het vast dat de redelijke termijn werd overschreden.

- b) Het tijdsverloop heeft er niet toe geleid dat bewijsmateriaal is verloren gegaan of dat beklaagde zou gehinderd zijn in zijn mogelijkheid om tegenspraak te voeren over het bewijsmateriaal. Beklaagde beschikt nog steeds over de mogelijkheid om elk nuttig geacht stuk te zijner verdediging voor te leggen en kan nog steeds elk verweer voeren dat hij wenselijk acht.

Feiten en vaststellingen

Beklaagde I. A. wordt verdacht van mensenhandel ten aanzien van 12 personen teneinde deze personen aan het werk te zetten of te laten aan het werk in omstandigheden die in strijd zijn met de menselijke waardigheid met de verzwarende omstandigheid dat het misdrijf een daad van deelneming aan de hoofd- of bijkomende bedrijvigheid van een vereniging betrof. Deze tenlastelegging heeft wat beklaagde I. A. betreft betrekking op volgende werknemers:

A. T. N. (tenlasteleggingen A.1 en A.15); H. E. (tenlasteleggingen A.2 en A.13); A. A. (tenlastelegging A.4); A. S. (tenlastelegging A.7.A); H. H. (tenlastelegging A.9.A); V. V. (tenlastelegging A.11.A); R. M. (tenlastelegging A.14); M. Y. (tenlastelegging A.19.A); A. M. (tenlastelegging A.20); E. M. (tenlastelegging A.21); N. D. (tenlastelegging A.22.A.) en Y. M. (tenlastelegging A.31).

Beklaagde I. A. was zaakvoerder van de op 7 november 2006 opgerichte vennootschap naar Bulgaars recht F. A. E., een bedrijf dat Airconditioning toestellen plaatste en het onderhoud van deze toestellen deed.

Op 8 februari 2011 en op 6 maart 2011 vonden er multidisciplinaire controles plaats in Belgische kippenkwekerijen te Herentals en te Kasterlee.

Tijdens de eerste controle te Herentals werden er 31 Bulgaarse arbeiders aangetroffen die er bezig waren met het pakken en laden van de kippen (kippenvangers). De activiteiten werden uitgevoerd door BVBA E. P. S. (hierna EPS) met handelsbenaming 'T.'. De zaakvoerder van EPS betreft I. R. M., broer van de beklaagde.

13 van de 31 arbeiders werden ogenschijnlijk tewerkgesteld via een detachingsformulier A.1. De sociale inspectie vroeg na verder onderzoek de intrekking van 12 A.1 documenten vanuit Bulgarije door de werkgever F. A. E. gedetacheerde arbeiders naar BVBA EPS. Het personeel had nooit voor F. A. E. in Bulgarije gewerkt.

De voormelde werknemers verklaarden onder meer het volgende:

- A. T. N. (stukken 22-19 algemeen deel, deel 1/7 van het strafdossier), verblijvende te (...).

Hij was op zoek naar werk en was via vrienden en familie in bezit gekomen van het telefoonnr. van I. R. M.. Hij was zelf vrijwillig naar België gereisd, en betaalde 130 euro voor de rit aan een chauffeur van een minibus en werkte sedert ongeveer 1 jaar voor de firma "T.". Hij hield zijn identiteitsdocumenten zelf bij en had zijn contract ondertekend in Hoboken- België. Het contract was volledig of gedeeltelijk opgesteld in een taal die hij niet kende. Hij werkte vijf dagen per week gedurende 5 à 6 uren per dag soms 10 uur. Hij kreeg 12 euro netto per uur, in de hand uitbetaald door I. R. M.. Een klein gedeelte van het loon werd op zijn Bulgaarse bankrekening gestort. Hij kreeg gemiddeld 200 euro per week cash uitbetaald en voelde zich geen slachtoffer van mensenhandel.

- H. E. (stukken 27-25 algemeen deel, deel 1/7 van het strafdossier), verblijvende te (...). Hij had zelf gesolliciteerd bij I. R. M., toen hij op familiebezoek in (...) was bij een oom van zijn vrouw. Hij werkte sedert oktober 2010 voor de firma T. als kippenvanger en beschikte over zijn identiteitskaart. Hij had een arbeidsovereenkomst ondertekend met I. R. M. en verdiende 12 euro netto per uur dat in de hand werd uitbetaald. Daarnaast werd er nog 450 leva (het Bulgaarse minimumloon) op zijn bankrekening in Bulgarije gestort. Het aantal werkuren varieerde van week tot week. Hij reed met de bedrijfsbus en haalde andere werknemers op te (...) op een afgesproken plaats. I.R controleerde zijn werk en gaf hem opdrachten. Hij kreeg geen loondocumenten van T. en kreeg geen onkostenvergoeding. Hij verbleef te (...) bij vrienden en voelde zich geen slachtoffer van mensenhandel.
- A. A. (stukken 38-36 algemeen deel, deel 1/7 van het staf dossier), verblijvende te (...) Hij verklaarde dat het de eerste dag was dat hij aan het werk was. Een kennis van hem had hem in contact gebracht met I. R. M., de baas van de onderneming T.. Hij had vernomen dat de firma op zoek was naar werknemers en dat de salarissen redelijk goed waren. Hij zou 12 euro per uur verdienen en de betalingen zouden contant gebeuren. I. R. M. had hem verteld dat hij 4 à 6 uur per dag zou moeten werken. Er was nog geen geschreven arbeidsovereenkomst afgesloten met I. R. M. enkel een afspraak om eenmalig te komen werken. Hij was in bezit van zijn identiteitsdocumenten en voelde zich geen slachtoffer van mensenhandel. Hij woonde met zijn echtgenote en drie kinderen in België. Zijn echtgenote heeft de Belgische nationaliteit en heeft een vaste vaan in België.
- A. S. (stukken 62-60 algemeen deel, deel 1/7 van het strafdossier), verblijvende te (...). Zij is vrijwillig naar België gereisd omdat haar vriend hier woonde en betaalde 130 euro aan de chauffeur. Zij werkte sedert oktober 2010 voor de firma F. A. E. en was aangeworven door I. R. M., de baas van de firma in België. Alle documenten waren in het Bulgaars opgesteld, maar ze kende de inhoud van het contract nauwelijks en was nooit in de burelen van de firma in Bulgarije geweest. Ze was kippenvanger en verdiende 12 euro per uur netto. Dit bedrag werd voor een deel in de hand uitbetaald. Maandelijks werd er een bedrag van 200 euro op haar Bulgaarse bankrekening gestort bij "U. B.". Ze werkte tussen de 4 en 8 uur per dag. Ze had haar identiteitskaart in haar bezit en voelde zich geen slachtoffer van mensenhandel. Ze woonde samen met haar vriend en nog een kennis in (...).
- H. H. (stukken 270-267 algemeen deel, deel 1/7 van het strafdossier), verblijvende te (...). Hij werkte voor de Bulgaarse firma F. A. E., waarvan I. R. M. de baas was. Hij was nooit op de zetel van deze firma te (...) geweest en had in Bulgarije nooit voor deze firma gewerkt. Zijn zoon had voorheen gewerkt voor deze firma en had aan I. R. M. gevraagd of zijn vader mocht werken voor hem, waarmee hij instemde. Hij was sedert 2007 in België en werkte eerst een maand op proef, waarvoor hij weinig betaald kreeg. Vervolgens verdiende hij gedurende twee jaar 10 euro per uur en daarna 12 euro per uur, in de hand betaald behalve 50 euro per week die op de Bulgaarse bankrekening van hem werd gestort. Hij moest elke maand tekenen voor ontvangst

van zijn loon en werkte tussen de 15 en 30 uren per week. Hij droeg werkkledij van de firma T.. I. R. M. zei hem wat hij als werk moest doen en controleerde het werk. Hij verbleef samen met zijn zoon in het pand gelegen in (...) en moest huur betalen. Hij kreeg geen onkostenvergoeding.

- V. V. (stukken 282-280 algemeen deel, deel 1/7 van het strafdossier), verblijvende te (...). Hij is de neef van I. R. M. en verbleef al 3 jaar en vier maanden in België en was door I. R. M. tewerkgesteld als kippenvanger bij de firma F. A. E.. Hij werd gebeld door zijn neef toen hij nog in Bulgarije was, met de mededeling dat hij werk had voor hem in België. Hij werkte 5 dagen per week soms 4 tot 10 uur per dag. Hij ontving 12 euro per uur en elke week werd 50 euro afgehouden van zijn loon en op zijn Bulgaarse rekening gestort. Hij stelde dat hij geen slachtoffer van mensenhandel was.
- R. M. (stukken 330-329 algemeen deel, deel 4/7 van het strafdossier), verblijvende te (...). Hij werkte voor de firma F. A. E. en zijn baas was I. R. M.. Hij had nooit gewerkt in Bulgarije voor deze firma en was nooit op de hoofdzetel geweest. Hij was door een kennis gecontacteerd om naar België te komen en werkte sedert drie maanden bij T. Hij had twee weken op proef gewerkt en mocht dan zijn contract ondertekenen. Hij werd 12 euro per uur cash betaald en elke week werd er een deel van zijn loon afgehouden dat op zijn Bulgaarse bankrekening werd gestort. Hij werkte 15 tot 30 uur per week afhankelijk van de drukte. I. R. M. zei welk werk hij moest doen en controleerde zijn werk. Hij kreeg geen onkostenvergoeding en woonde bij zijn zoon te (...) en werd opgehaald door een busje in (...).
- M. Y. (stukken 376-374 algemeen deel, deel 4/7 van het strafdossier), verblijvende te (...). Hij woonde reeds 3 jaar en twee maanden te (...) en zijn zoon van 19 jaar woonde bij hem. Hij werkte voor de firma F. A. E. als kippenvanger sedert oktober 2007. Zijn zoon werkte eerst voor deze firma en heeft hem opgebeld met de mededeling dat er werk was in België. De baas was I. R. M.. Hij had in Bulgarije nooit voor deze firma gewerkt. Hij was in België aangeworven door I. R. M. Hij werkte 4 tot 5 dagen per week als kippenvanger, 4 tot 8 uur per dag. Hij ontving 12 euro per uur en werd elke week in de hand betaald. Van dit loon werd elke maand 150 euro gestort op een Bulgaarse bankrekening. Hij wist niet of hij de belastingen betaalde in België of in Bulgarije. De baas ging dat in orde brengen. Hij verklaarde dat hij geen slachtoffer van mensenhandel was.
- A. M. (stukken 409-407 algemeen deel, deel 4/7 van het strafdossier), verblijvende te (...). Ze werkte sedert oktober 2010 voor de firma F. A. E., en had via kennissen vernomen dat die firma mensen zocht in België om te werken. Ze had nooit in Bulgarije voor deze firma gewerkt en was ook nooit bij deze firma geweest in Bulgarije. Ze had in België haar arbeidscontract ondertekend bij I. R. M. en werkte als kippenvanger. Ze werkte 4 dagen per week gedurende 8 uur per dag. Elke maand werd er 160 euro op haar rekening in Bulgarije uitbetaald. De rest ontving ze in België via I. R. M.. Ze woonde samen met F. A. en betaalde 300 euro huur cash aan de eigenaar. Ze stelde geen slachtoffer van mensenhandel te zijn.
- E. M. (stukken 420-419 algemeen deel, deel 4/7 van het strafdossier), verblijvende te (...). Hij was eind 2007 naar België gekomen en wist toen dat hij kon komen werken als kippenvanger voor I. R. M.. Hij werkte voor de firma F. A. E., die geleid werd door I. R. M.. Hij werkte tussen de 20 en 30 uur per week, 4 dagen per week en ontving 12 euro per uur. De uitbetalingen gebeurden cash. Hij had geen documenten aangaande zijn tewerkstelling gekregen en ontving af en toe een loonfiche.
- N. D. (stukken 430-428 algemeen deel, deel 4/7 van het strafdossier), verblijvende in (...) samen met zijn vriendin K. E. en haar kinderen, die in België naar school gaan. Hij had een contract ondertekend met de firma F. A. E., eigendom van de broer van I. R. M., maar had nooit voor die firma in Bulgarije gewerkt. Hij wist dat ze in koeltechnieken deden. Hij

werkte nu anderhalf jaar voor de firma EPS en zijn loon van 12 euro per uur werd cash uitbetaald door I. R. M.. Maandelijks werd er nog 160 euro op zijn Bulgaarse bankrekening gestort. Hij wist niet of hij belasting betaalde. De sociale bijdragen werden volgens hem door de firma EPS betaald.

Hij stelde dat hij geen slachtoffer was van mensenhandel.

- Y. M. (stukken 726-721 algemeen deel, deel 4/7 van het strafdossier), verblijvende te (...). Zij woonde samen met haar man en jongste zoon in een huurwoning te (...) en betaalde 550 euro huur per maand, naast 70 euro voor gas en water, aan een Turkse huisbaas, M. genaamd, en werkte er sedert 1 juli 2010 in het café B. van haar schoonzus te (...). Ze werkte er als zelfstandige binnen de Belgische firma A.'s BVBA en had ook 3 of 4 keer voor I. R. M. gewerkt als kippenvanger.

Er is geen link met de firma F. A. E., wat deze dame betreft. Ze wist niet dat ze als zaakvoerder was aangesteld bij de firma A.'s BVBA en voelde zich slachtoffer van mensenhandel.

Met betrekking tot de tenlastelegging A

Zoals de eerste rechter terecht stelt kan uit de loutere omstandigheid dat er inbreuken gepleegd werden tegen sociaalrechtelijke bepalingen niet automatisch afgeleid worden dat de daders van voormelde inbreuken eveneens het misdrijf van mensenhandel plegen.

Het staat vast dat volgende 10 werknemers door de Bulgaarse firma F. A. E., waarvan I. A. zaakvoerder was, fictief gedetacheerd werden naar de tewerkstellingsplaats EPS in België, terwijl ze in werkelijkheid door I. R. M. in België werden aangeworven en voorheen nooit voor de Bulgaarse firma F. A. E. hadden gewerkt: A. T. N. (tenlasteleggingen A.1 en A.15); H. E. (tenlasteleggingen A.2 en A.13); A. S. (tenlastelegging A.7.A); H. H. (tenlastelegging A.9.A); V. V. (tenlastelegging A.11.A); R. M. (tenlastelegging A.14); M. Y. (tenlastelegging A.19.A); A. M. (tenlastelegging A.20); E. M. (tenlastelegging A.21) en N. D. (tenlastelegging A.22.A).

Uit de verklaring van I. R. M. blijkt dat hij 4 cent per gevangen kip betaalde, wat volgens hem neerkwam op een gemiddeld loon van 12 euro per uur per werknemer. Voormelde werknemers verklaarden allen dat ze 12 euro per uur kregen. Het onderzoek met betrekking tot de 10 voormelde personen heeft niet aangetoond dat het reëel loon veel lager lag. De werknemers werden cash uitbetaald, behoudens een bedrag van 450 feva (het Bulgaars minimumloon) dat op een rekening van deze werknemers in Bulgarije werd gestort. De aan de kippenboerderijen gefactureerde bedragen werden eveneens cash betaald aan I. R. M., wat nazicht terzake bemoeilijkt

Hoewel de werknemers zelf de reiskosten van Bulgarije naar België dienden te betalen en zelf huurcontracten afsloten, kan hieruit niet worden afgeleid dat ze aan het werk werden gezet in omstandigheden die in strijd zijn met de menselijke waardigheid. Er werd geen onderzoek verricht in de huurwoningen van de 10 voormelde werknemers, behoudens wat de woning van A. M. betreft, en uit de foto's terzake blijken geen wantoestanden.

Het kippenvangen op zich gebeurt 's nachts, in werkkledij van T., doch uit de voorliggende gegevens van het onderzoek blijkt niet dat deze arbeidsomstandigheden in strijd zijn met de menselijke waardigheid. Op het moment van de controle inzake de voormelde werknemers waren ze zich aan het omkleden nadat de kippen gevangen waren. Ze werden met busjes van EPS van en naar de kippenboerderijen gereden.

Het feit dat er voor deze werknemers geen sociale bijdragen werden betaald, dat ze een lager loon kregen dan het minimumloon in België en dat er tal van sociaalrechtelijke inbreuken terzake werden vastgesteld, is op zich onvoldoende om te besluiten dat ze het slachtoffer zijn van mensenhandel. De werknemers bleven ten allen tijden in bezit van hun identiteitsdocumenten.

A. A. was niet ingeschreven als werknemer van de firma F. A. E. uit Bulgarije. De betrokkenheid van de beklaagde I. A. komt terzake niet bewezen voor.

Uit de verklaring van Y. M. en de publicaties in het Belgisch staatsblad blijkt dat ze buiten haar weten als zaakvoerder van de firma A.'s BVBA was ingeschreven en als dienstster in een café te (...) werkte. De betrokkenheid van beklaagde I. A. komt niet bewezen voor met betrekking tot deze werkneemster.

De schuld van beklaagde I. A. aan de hem sub A.1, A.2, A.4, A.7A, A.9A, A.11A, A.13, A.14, A.15, A.19A, A.20, A.21, A.22.A en A.31 ten laste gelegde feiten is derhalve niet bewezen gebleven.

Met betrekking tot de tenlasteleggingen CI, CII (zoals beperkt), DI en DII (zoals beperkt)

De schuld van beklaagde I. A. aan de feiten van de tenlasteleggingen CI, CII (zoals beperkt), DI en DII (zoals beperkt), is niet bewezen geworden door de gegevens van het strafdossier en het onderzoek ter terechtzitting. Het hof verwijst naar de oordeelkundige redengeving van de eerste rechter op folio nr. (25-27 en 32-33) en herneemt deze.

5. Wettelijke bepalingen

Het hof houdt rekening met de volgende wettelijke bepalingen, de artikelen:

- 11, 12, 14, 24, 31 tot 37 en 41 van de wet van 15 juni 1935,
- 162, 185, 190, 190ter, 194, 199, 200, 202, 203, 203bis, 204, 210, 211, 212 en 282 van het Wetboek van Strafvordering
- 1, 2, 3, 7 van het Strafwetboek,

6. Beslissing

Het hof,

Beslist op grond van de hoger vermelde redenen, binnen de perken van de hoger beroepen en de grieven, op **tegenspraak**

Verklaart het hoger beroep van beklaagde I. A. ontvankelijk, behoudens bij gebrek aan belang tegen de vrijspraken met betrekking tot de feiten vermeld onder de tenlasteleggingen CI, CII (zoals beperkt), DI en DII (zoals beperkt).

Verklaart het hoger beroep van het openbaar ministerie ontvankelijk.

Opnieuw recht doende binnen de begrensde omvang van de hoger beroepen zoals bepaald onder randnummer 4.2.1. van dit arrest.

Verklaart beklaagde I. A. niet schuldig aan de hem ten laste gelegde feiten sub A.1, A.2, A.4, A.7A, A.9A, A.11A, A.13, A.14, A.15, A.19A, A.20, A.21 A.22.A, A.31, CI, CII (zoals beperkt), DI en DII (zoals beperkt).

Spreekt deze beklaagde er dienvolgens van vrij en ontslaat hem van elke uit dien hoofde tegen hem ingestelde rechtsvervolging.

Laat de kosten van de strafvordering in beide aanleggen inzake I. A. ten laste van de Staat.

Legt de kosten voor de oproeping van de burgerlijke partij ten laste van de Belgische Staat.

De rechtspleging verliep uitsluitend in het Nederlands, uitgezonderd het door de tolk vertaalde gedeelte.

Dit arrest is gewezen te Antwerpen door het hof van beroep, **kamer C6**, samengesteld uit:

N. V., Raadsheer d.d. Voorzitter,

E. V. D., Raadsheer,

V. R., Raadsheer,

die aan de beraadslaging hebben deelgenomen

en in openbare terechtzitting van **DERTIEN NOVEMBER TWEEDUIZEND EN NEGENTIEN**

uitgesproken door Raadsheer d.d. Voorzitter N. V.

in aanwezigheid van het lid van het openbaar ministerie zoals vermeld op het

proces-verbaal van de terechtzitting

met bijstand van griffier C. V. G..

de heer E. V. D., Raadsheer, bevindt zich in de onmogelijkheid om dit arrest te ondertekenen (artikel 195bis van het Wetboek van Strafvordering en artikel 785, eerste lid van het Gerechtelijk Wetboek).